

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ
ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН**

**Збірник
наукових праць**

2015

ББК 81.2
А - 43
УДК: 81. 243

Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2015. — 120 с.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Безкоровайна Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Заступник головного редактора:

Мороз Людмила Володимирівна – кандидат філологічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Гронь Лариса Василівна – кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Демчук Олег Володимирович – доктор філологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Карпенчук Світлана Петрівна – доктор філологічних наук, професор, (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії наук, ректор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Романюк Світлана Констянтинівна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Сербіна Тетяна Георгіївна – кандидат філологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Шугасва Людмила Михайлівна – доктор філософських наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 15 від 26.11.2015 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2015

напрямків роботи в системі дистанційного навчання іноземних мов є інтегрований підхід до вирішення основних завдань, які поєднують у цій системі: комплекс технологій з високим дидактичним потенціалом і телекомунікаційну технологію; комп'ютерне навчання іноземних мов, технологію мультимедіа та методи інтенсивного навчання іноземних мов. Нині в Україні споживачам пропонуються численні й різноманітні електронні посібники та комп'ютерні програми для вивчення іноземних мов. Характерними недоліками багатьох існуючих електронних посібників є також довільна, методично непродумана презентація навчального матеріалу, зловживання мультимедійними засобами (аудіо- та відеофайлами, анімацією та ін.), які підмінюють змістовну частину курсу. Велика кількість електронних посібників є гіпертекстовими аналогами відомих (і як правило, чужих) друкованих видань. На нашу думку, на першому етапі розробки електронного посібника більш коректним і раціональним є створення його у друкованому варіанті, апробація у навчальному процесі та редагування. Створення електронних посібників з іноземних мов повинне починатися з глибокого аналізу цілей навчання, дидактичних можливостей нових технологій передачі навчальної інформації, коригування критеріїв контролю та оцінки рівня засвоєння знань. Основні, на нашу думку, критерії якості електронного підручника або навчального посібника такі:

висока якість змістовної частини;

наявність визначеної концепції у використанні представлених продуктів і забезпечення їх достатньою кількістю методичних рекомендацій;

наявність таких істотних властивостей, що можуть бути реалізовані винятково електронними засобами.

З іншого боку, сучасна економічна і технологічна ситуація в Україні є такою, що основними засобами навчання залишаються традиційні друковані підручники та посібники. Як вже зазначалося, надання пріоритету самостійній роботі студентів, потребує переосмислення методичних і методологічних засад навчання іноземної мови та створення якісно нових посібників, які б відповідали таким вимогам, як: науковість, автентичність (відповідність реальній сучасній іноземній мові), системна організація матеріалу як в межах усього посібника, так і в межах його окремих структурних частин (занять), комплексне представлення мовного матеріалу, взаємозв'язок навчання з різними видами мовленнєвої діяльності, професійно-орієнтований характер.

ЛІТЕРАТУРА

1. Карамышева Т.В. Изучение иностранных языков с помощью компьютера. В вопросах и ответах. — СПб.: Союз, 2001. — 192 с.
2. Пиотровский Р.Г. Обучающий лингвистический автомат // Комплексный подход к обучению иностранным языкам в педвузе и школе. — Кострома: КПИ, 1993. — С. 10 — 18.
3. Дмитриева Е.И. О перспективах и возможностях дистанционного обучения иностранным языкам с использованием компьютерных телекоммуникационных сетей. // Иностранный язык в школе. — 1997. — № 2. — С. 11 — 15.
4. Пиотровский Р.Г. Два подхода к построению авторских программ компьютерной оптимизации преподавания иностранных языков // Типы и содержание авторских программ по иностранным языкам. — СПб.: ИОВ РАО, 1994. — С. 27 — 31.
5. Хуторский Д.О. Принципы дистанционного творческого обучения // Эл. журнал "Эйдос". — 1998. — №1. — С.16.
6. Околепов О.П. Процесс обучения в системе дистанционного образования // Эл. журнал "Дистанционное образование". — 2000. — №3. — С. 41.
7. Скибицкий Э.Г. Дидактическое обеспечение процесса дистанционного обучения // Эл. журнал "Дистанционное образование". — 2000. — №1. — С. 18.
8. Леонтьев А.Н. Психолингвистические очерки. -М.: Наука, 1970. — С. 46.

Резюме. В статье речь идет о разработке современных методов дистанционного обучения иностранным языкам с использованием компьютерных и телекоммуникационных технологий..

Ключевые слова: метод, компьютер, телекоммуникации, электронный учебник.

The summary. The article deals with the development of modern approaches for distance education concerning foreign languages by using computer and telecommunication methods.

Key words: approach, computer, telecommunication, e-manual.

Одержано редакцією 21.11.2015

УДК: 81'243:37

А. С. ДУБРОВА

ПРИНЦИПИ ІНТЕГРАЦІЇ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНІЙ МОВИ У ВНЗ

Резюме. Стаття присвячена питанням оптимізації процесу вивчення іноземної мови, ефективності використання міждисциплінарних зв'язків, застосуванню методу інтегрованого навчання чотирьом видам мовленнєвої діяльності, а також поєднанню тематичного (лексичного), граматичного та функціонального компонентів заняття.

Ключові слова: інтеграція, метод, принцип, предмет, іноземна мова.

Термін "інтеграція" почав активно вживатися лише з XIX століття, коли відбувалося утворення зв'язків між раніше відокремленими галузями знань. Під інтеграцією розуміють поєднання в єдине ціле частин, елементів і компонентів, які до цього існували окремо, з ускладненням і зміцненням зв'язків між ними [3]. Поняття інтеграції в освіті є достатньо багатограним та може включати зміни, що відбуваються на різних рівнях. Проте спільним для будь-яких інтеграційних процесів у вищезгаданій сфері є формування єдностей між окремими елементами шляхом виявлення спільних рис між ними. Серед ступенів інтеграції розрізняють предметну (між об'єктами дослідження чи складними проблемами), проблемну (між методами дослідження); горизонтальну (у природничих науках) і вертикальну (між групами наук) інтеграцію [1, с. 53 – 55].

Принцип інтеграції активно використовується в освіті для встановлення зв'язків між окремими дисциплінами та для їхнього вивчення у поєднанні, що є основою формування цілісної картини світу. Як вважає Я. А. Коменський, все, що взаємопов'язане у природі, повинно викладатися у подібному зв'язку, а важливою умовою створення цілісної системи знань є встановлення зв'язків між навчальними предметами [2, с. 26]. Ця ідея набуває все більшої популярності останнім часом. Оскільки було доведено, що міжпредметні зв'язки сприяють швидшому засвоєнню, поглибленню, систематизації та закріпленню знань, створюються інтегровані програми, що дозволяють органічно комбінувати різні дисципліни та сприяють всебічному розвитку студентів. Так за ступенем інтеграції А. Блюм поділяє програми на наступні типи:

- координаційні (знання з однієї сфери ґрунтуються на знаннях з іншої),
- комбінаційні (поєднання декількох навчальних дисциплін в одну) й
- амальгамні (вивчення певного питання глобального характеру з різних точок зору із залученням знань з кількох галузей).

Для створення інтегрованих програм пропонують поєднувати:

- суміжні природничі та гуманітарні науки;
- не споріднені природничі науки;
- теоретичні та прикладні науки;
- природничі та суспільні науки;
- іноземні мови та їхнє культурне середовище [5, с. 54-55].

Безумовно, іноземна мова відкриває широкі можливості для складання інтегрованих курсів та використання матеріалів з різних галузей. Питання взаємопов'язаного вивчення мови та іншої дисципліни особливо актуальне у вищих навчальних закладах, де іноземна мова є непрофільним предметом. Так у технічних університетах можуть з'являтися фахові дисципліни, що викладаються іноземною мовою, але частіше на занятті розглядаються лише їхні окремі теми. Міждисциплінарна інтеграція може відбуватися на різних рівнях, але при плануванні комбінованих програм та створенні моделей інтегрованого навчання на думку М.О. Сиви слід дотримуватися таких принципів, як цілісність, системність, структурність, багаторівневність, відповідність усім сферам суспільного та культурного життя. За умови дотримання перелічених принципів процес навчання набуває комплексного характеру, і студенти, усвідомлюючи взаємозв'язок вивченого з повсякденним життям, засвоюють знання швидше та на довше. Внаслідок цього у навчальному процесі спостерігаються а) на рівні навчальної теми – встановлення системності в окремих фрагментах засвоєного студентами матеріалу; б) на рівні навчального модуля – виявлення співвідношень найбільш значущих елементів навчального матеріалу, загальної системності, комплексності та інтегративності культурологічних і спеціальних знань, способів діяльності; в) на рівні навчального предмета – інтегрування культурологічних, загальнонаукових і спеціальних знань і умінь; г) на рівні навчальних циклів – досягнення єдності загальної і спеціальної підготовки студентів, їх системної цілісності [4, с. 170-171]. Тож, вищезгадані результати значно оптимізують навчальний процес.

Розглядаючи переваги інтегрованого підходу до викладання іноземної мови як реалізації міжпредметних зв'язків, відзначають підвищення мотивації студентів, оскільки студенти усвідомлюють практичне значення вивченого матеріалу, розуміють необхідність набутих навичок у свої майбутній професії та стають більш зацікавленими у результаті своєї діяльності. Крім того, на кожному із занять відбувається закріплення отриманих знань, їх узагальнення та систематизація. Проте на сучасному етапі не існує достатньої координації між програмами іноземної мови та профільних дисциплін, що призводить до фрагментарного вивчення матеріалу та лише часткової реалізації принципу інтегрованості, тому не в повній мірі відчувається позитивний вплив вищезгаданого підходу. Найчастіше міжпредметний зв'язок обмежується розглядом на заняттях з іноземної мови тем, пов'язаних зі спеціальністю. Хоча це і дозволяє ефективніше засвоювати необхідну лексику, але є лише невеликим кроком в напрямку міждисциплінарної інтеграції, що потребує значного вдосконалення.

Слід зазначити, що принцип інтеграції у процесі навчання іноземній мові ефективно застосовується не лише на рівні зв'язків з іншими предметами, а і в межах самої дисципліни. Важливим аспектом для розгляду є інтеграція різних видів мовленнєвої діяльності, що дедалі частіше застосовується на заняттях. Під впливом популярного комунікативного підходу, що полягає у моделюванні ситуацій реального життя та навчанню саме тим вмінням, які необхідні для спілкування, методисти та педагоги почали активно залучати метод взаємопов'язаного навчання говорінню, письму, читанню та аудіюванню. Завдяки цьому методу студенти

привчаються одночасно сприймати іншомовний матеріал, розуміти його та реагувати відповідним чином. Інтегрований розвиток вмінь студентів з чотирьох видів мовленнєвої діяльності має логічне обґрунтування, оскільки у реальному процесі спілкування читання, говоріння, аудіювання та письмо знаходяться у тісному взаємозв'язку. Навчання переліченим вище видам мовленнєвої діяльності окремо один від одного може виявитися штучним та малоефективним. Саме тому доцільними є такі завдання, які сприяють комплексній активізації вмінь студентів. Значні перспективи у цьому відношенні відкриває читання, яке часто лежить в основі аудиторних занять та самостійної пізнавальної діяльності студентів. Текст дозволяє активізувати найрізноманітніші види робіт, адже його можна читати і слухати, переказувати усно та письмово, обговорювати з іншими, ставити запитання і відповідати на них, виконувати творчі завдання тощо. Варто додати, що навчання читанню та робота з текстом дозволяють також розвивати інтегровані вміння в межах інтеграції граматичного, тематичного та функціонального компонентів. Тобто, студенти працюють з текстом виконують вправи, що можуть містити завдання з аудіювання, говоріння чи письма, і в свою чергу, ці вправи об'єднані однією темою, демонструють певний граматичний матеріал і можливість тренування та практичного застосування набутих навичок у певній життєвій ситуації. Крім традиційних вправ для навчання читання (відповіді на запитання, визначення вірних чи хибних тверджень, пошук необхідної інформації у тексті), пропонують такі цікаві та ефективні завдання, як передбачення сюжету книги судячи з обкладинки, назви, заголовків розділів чи анотації (в якості дотекстових вправ); коментування певних уривків чи речень з тексту; створення плакатів із зображенням персонажів або окремих епізодів твору; роздуми щодо деталей, які не згадуються у книзі; читання рецензії на книгу, висловлюючи у письмовому вигляді свою згоду чи незгоду; написання листа від імені героя історії; роздуми на тему можливої екранізації літературного твору; пропозиції щодо можливої кінцівки; характеристика культурологічного компоненту (відмінності культур народів) тощо [6, с. 30]. Якщо виконання подібних вправ суттєво обмежене у зв'язку з використанням спеціалізованих текстів певної тематики, зберегти інтерес студентів, а отже і ефективну роботу на занятті допомагає застосування проектно-методики. Метод проектів сприяє інтегрованому розвитку мовленнєвих вмінь студентів, оскільки включає пошук інформації (читання автентичних матеріалів), презентацію у письмовому вигляді (слайди, доповідь, плакат), прослуховування та обговорення результатів діяльності. Подібні творчі завдання, що залучають усі види мовленнєвої діяльності, покращують процес вивчення мови оскільки розвивають вміння, необхідні для спілкування у життєвих ситуаціях; дозволяють продемонструвати та закріпити на практиці отримані до цього мовні знання та знання з інших дисциплін і галузей; є цікавими і нестандартними, тому підвищують мотивацію студентів; привчають до самостійної роботи та виховують бажання до самовдосконалення; покращують міжособистісні стосунки в колективі; створюють сприятливу атмосферу на занятті.

Підсумовуючи, варто зазначити, що застосування принципів інтеграції в освіті набувають все більшої популярності. Так для оптимізації процесу вивчення іноземної мови ефективно використовуються міждисциплінарні зв'язки, метод інтегрованого навчання чотирьом видам мовленнєвої діяльності, а також поєднання тематичного (лексичного), граматичного та функціонального компонентів заняття. Залучення перелічених методик дозволяють студентам розкрити свій творчий потенціал та розвиватися як особистість, а також сприяють швидкому й ефективному засвоєнню матеріалу, узагальненню, систематизації та закріпленню знань.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Іванчук М. Г. Основи технології інтегрованого навчання в початковій школі: навч.-метод. посіб / М. Г. Іванчук. – Чернівці: Рута, 2001. – 98с.
2. Коменский Я. А. Мир чувственных вещей в картинках / Я. А. Коменский; под ред. и со вст. проф. А. А. Красновского. – [изд. 2-е]. – М.: Учпедгиз, 1957.–351 с.
3. Прошкін В. В. Інтеграція університетської науки й освіти: історичний аспект [Електронний ресурс] / В. В. Прошкін // е-журнал "Педагогічна наука: історія, теорія, практика, тенденції розвитку". – 2010. – №2.
4. Сова М. О. Концептуальна модель інтегрованого навчання і технологія її впровадження у навчальний процес вищої школи / М. О. Сова // Біоресурси і природокористування : Науковий журнал. – 2009. – Т. 1, № 1/2. – С. 169-177.
5. Шевчук К. Інтегрований підхід до навчання: ретроспективний аналіз / К. Шевчук // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Сер. Педагогіка і психологія. – 2007. – №20. – С. 50-55.

Резюме. Стаття посвячена вопросам оптимизации процесса изучения иностранного языка, эффективности использования междисциплинарных связей, применению метода интегрированного обучения четырем видам речевой деятельности, а также объединению тематического (лексического), грамматического и функционального компонентов занятия.

Ключевые слова: интеграция, метод, принцип, предмет, иностранный язык.

The summary. The article is devoted to the problems of a foreign language studying process, the effectiveness of interdisciplinary relations usage, applying of integrated teaching method of four types of verbal activity as well as unification of thematic (lexical), grammar and functional components of the lesson.

Key words: integration, method, principle, subject, foreign language.

Одержано редакцією 16.11.2015

УДК 373.5.016:811.111(07)

Л. В. ГРОНЬ, С. М. ГУЗЬ

КОМПЛЕКС ВПРАВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНИХ УМІНЬ АУДІЮВАННЯ ТА ЧИТАННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ

Резюме. У статті розглядається проблема формування англомовних рецептивних мовленнєвих умінь. Запропонований комплекс вправ для взаємозв'язаного навчання аудіювання та читання учнів старшої школи.

Ключові слова. Рецептивні мовленнєві уміння, взаємозв'язане навчання аудіювання та читання, взаємозв'язаний комплекс вправ.

Постановка проблеми. На етапі інтеграції України у світові політичні, культурні й освітні структури особливого значення набуває питання навчання випускників загальноосвітніх шкіл іншомовного спілкування. Серед основних вимог чинної програми з іноземної мови для середніх загальноосвітніх навчальних закладів є опанування рецептивними видами мовленнєвої діяльності (аудіюванням та читанням) як засобами спілкування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз останніх досліджень з проблем формування іншомовних рецептивних умінь (В.В.Андрієвська, Н.В.Слухіна, С.Л.Захарова, І.Г.Ольгінська, К.І.Онищенко, О.П.Петренко, С.К.Фоломкина, S.Duker, H.A.Green, T.Hedge), а також власні спостереження за навчальним процесом з іноземної мови на старшому ступені навчання ЗОШ під час педагогічної практики дозволяють стверджувати, що подальший пошук оптимальних умов навчання англомовного читання й аудіювання залишається актуальним, оскільки більшість учнів не досягають програмного рівня володіння цими видами мовленнєвої діяльності.

З огляду на викладене вище, постає необхідність нагальної розробки основ *взаємозв'язаного навчання іншомовного читання й аудіювання*, пошуку нових ефективніших засобів, прийомів та підходів до навчального процесу. Оволодіння видами мовленнєвої діяльності в їх взаємодії, як відомо, має значні переваги, робить процес навчання іноземної мови більш цікавим та мотивованим для учнів, заохочує до індивідуального вивчення мови.

Мета статті – запропонувати комплекс вправ для взаємозв'язаного навчання читання та аудіювання старшокласників.

Виклад основного матеріалу дослідження. Під комплексом вправ розуміється “організація взаємопов'язаних дій, розміщених у порядку наростання мовних і операційних складностей, з урахуванням послідовності становлення вмінь і навичок експресивного мовлення” [1]. Це визначення взяте за основу при розробці комплексу вправ для взаємозв'язаного формування іншомовних рецептивних мовленнєвих умінь старшокласників загальноосвітньої школи.

Для I етапу укладена група **підготовчих** вправ, що готує учнів до сприйняття змісту прослуханого та прочитаного тексту.

На цьому етапі головним чином використовуються такі вправи: рецептивні комунікативні (аудіювання та читання з метою отримання інформації), репродуктивні умовно-комунікативні (відповіді на різні типи запитань), продуктивні комунікативні (повідомлення фактів, опис ілюстрацій, розповідь за ілюстраціями, аргументація своєї точки зору, групова бесіда).

Вправи і стимули-завдання спрямовані на 1) коротке вивчення біографії та творчості автора, 2) ознайомлення із соціокультурним фоном твору; 3) антиципацію фабули і теми тексту (в тому числі за заголовком), визначення жанру; 4) прогнозування емоційного фону твору і т.ін.

Наприклад:

1. Look at the cover of the book. Who might this young man be? Write down four adjectives which depict him and his feelings.

2. Read the description of the story on the back cover. What kind of story do you think this is?

(a) an adventure story (b) a detective story (c) a ghost story (d) a horror story (e) a mystery story (f) a romance (g) a science fiction (h) a thriller

3. Look at the following illustrations from the book. Look at the setting; people, their clothes, faces; how people act, live, and decide:

- What do you learn about the period of time in which this story takes place?

- Who are these people (or some of them) in the story? What can you say about their characters? What relationships between them are reflected in the pictures (for example, they are husband and wife, friends, enemies). Do these people like each other?

- What is happening in each picture? How do people in these pictures seem to feel about what is happening (there is a feeling of fear, romance, excitement, loneliness, sadness, superiority, thoughtfulness, anything else)?

- Arrange the pictures to tell a brief story. Give your picture story a title.

Для II (основного) етапу роботи розроблена група вправ для аудіювання та читання, яка складається з трьох блоків. Кожний блок включає групи передтекстових, текстових та післятекстових вправ.

До **передтекстових** вправ цього комплексу входять рецептивні комунікативні типи вправ, основною

МИХАЛЬЧУК Н. О., ІВАШКЕВИЧ Е. З. CROSSCULTURAL COMMUNICATION AS A WAY TO DEVELOP INTERCULTURAL COMPETENCE	3
МОРОЗ Л. В., ПАШКО І. О. ЕЛІПТИЧНІ КОНСТРУКЦІЇ У НІМЕЦЬКІЙ ВІЙСЬКОВІЙ ДОКУМЕНТАЦІЇ	8
МОРОЗ Л. В., СКІБЧИК А. В. ДО ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ТА НІМЕЦЬКИХ ТЕРМІНОЕЛЕМЕНТІВ-ЛАТИНІЗМІВ: ЗІСТАВНИЙ АНАЛІЗ	11
РОМАНЮК С. К. РЕКЛАМА ЯК МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ОБ'ЄКТ А АНАЛІЗУ	15
БІГУНОВА С. А., ВАСИЛЬЧУК Н. В. ПОНЯТТЯ ПОЛІТИЧНОЇ КОРЕКТНОСТІ ТА ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ДАНОГО ЯВИЩА	18
БІГУНОВА С. А., КРАЄВСЬКИЙ П. І. КОНФЛІКТ ЯК СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНЕ ЯВИЩЕ	20
БІГУНОВА С. А., ГЕРАСИМЧУК В. С. ENGLISH COOKING RECIPE AS A SPECIAL KIND OF TEXT	23
БІГУНОВА С. А., КОРЗІЄНКО Н. В. ЕТИМОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТОПОНІМІВ В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАРІАНТІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	25
БІГУНОВА С. А., ГРЕБЕНЮК Ю. К. ЕКСПЛІКАЦІЯ ТЕОРІЇ КОНЦЕПТІВ У НАУКОВОМУ РОЗВИТКУ	27
ВЕРЬОВКІНА О. Є., ГОНТАР В. Є. ЗІСТАВНИЙ АНАЛІЗ ІРОНІЧНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ АНГЛОМОВНОГО ТА УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІТИЧНИХ ДИСКУРСІВ	29
ІВАШКЕВИЧ Е. Е. ОСОБЛИВОСТІ ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ (НА ПРИКЛАДІ ПЕРЕКЛАДУ О.ЛОГВИНЕНКОМ РОМАНУ Дж.Д.СЕЛІНДЖЕРА «НАД ПРІРВОЮ У ЖИТІ»)	34
КУШНІР Н. В. ЛІНГВО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ГЕНДЕРНО-СПРЯМОВАНОГО АНГЛОМОВНОГО РЕКЛАМНОГО ДИСКУРСУ	45
ЯСНОГУРСЬКА Л. М. ПРОЦЕС СЕМАНТИЗАЦІЇ КОМПОЗИТИВ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ: СУЧАСНИЙ АСПЕКТ	47
ЯСНОГУРСЬКА Л. М. СУЧАСНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОМПОЗИТОЛОГІЇ В ДИСКУРСІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	51
ЯСНОГУРСЬКА Л. М., ОПАНАСЮК І. О. ОСОБЛИВОСТІ ГЕНДЕРНО-МАРКОВАНОЇ ЛЕКСИКИ В ОЦІННИХ МАСКУЛІННИХ НОМІНАЦІЯХ (НА МАТЕРІАЛІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ)	56
ЯСНОГУРСЬКА Л. М., КУЦМУС О. В. ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОЗНАЧЕНЬ У ТЕКСТАХ НІМЕЦЬКОЇ ХУДОЖНЬОЇ ПРОЗИ	61
МОРОЗ Л. В., КРАЛЯ І. В. ДОСЛІДЖЕННЯ ДИСКУРСИВНИХ СТРАТЕГІЙ ПОМ'ЯКШЕННЯ ТА ДИСКРЕДИТАЦІЇ ЕВФЕМІЗМІВ	64
АНТЮХОВА Н. І., ЯЦЮРИК А. О. ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ЗАСАДИ ФАСИЛІТАТИВНОГО СТАНОВЛЕННЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	66
БЕЗКОРОВАЙНА О. В. ІГРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК МЕТОД РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ШКОЛЯРА НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	72
МОРОЗ Л. В., ПАШКО І. О. ПРО РОЗРОБКУ НОВІТНІХ МЕТОДІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ	75
ДУБРОВА А. С. ПРИНЦИПИ ІНТЕГРАЦІЇ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНІЙ МОВІ У ВНЗ	78
ГРОНЬ Л. В., ГУЗЬ С. М. КОМПЛЕКС ВПРАВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНИХ УМІНЬ АУДІЮВАННЯ ТА ЧИТАННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ	81
КОЗИЦЬКА О. А., ЮХИМЕЦЬ Т. В. СИТУАТИВНІ ВПРАВИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	84
ДАНІЛОВА Н. Р. РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У СИСТЕМІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВНЗ	86
ДЕНИСЮК Л. В. ЗАСТОСУВАННЯ КЕЙС-МЕТОДУ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ВНЗ	88
ДУБРОВА А. С. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ЗАОЧНИКІВ ВИЩИХ МОВНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ	90
КОВАЛЮК В. В. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	93
ПАВЕЛКІВ К. М. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ВИЩІЙ ШКОЛІ	94
БАТАЛІЯ Л. О. ІННОВАЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В АЛЬТЕРНАТИВНИХ ШКОЛАХ КРАЇН ЗАХІДНОСЛОВ'ЯНСЬКОГО СВІТУ	98
КОЧУБЕЙ О. С. ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ СТРУКТУРНИХ КОМПОНЕНТІВ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФІЛОЛОГА	101
ТРОФІМЧУК В. М. ПРИНЦИП ОБОВ'ЯЗКОВОГО ВИКОРИСТАННЯ І РАЦІОНАЛЬНОГО СПІВВІДНОШЕННЯ АЛГОРИТМІЧНИХ, НАПІВЕВРИСТИЧНИХ ТА ЕВРИСТИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ДІЙ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМУНІКАЦІЇ	105
ВАСИЛЬКЕВИЧ С. С. СЛОВОТВОРЕННЯ ЯК ЗАСІБ ОФОРМЛЕННЯ НОВИХ СЕМАНТИЧНИХ ПОЛІВ ЛЕКСИКИ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	107
МОРОЗ Л. В., БАТИН А. В., КОРОЛЬ О. Ю. НІМЕЦЬКИЙ РОМАНТИЗМ: СОЦІАЛЬНО-ІСТОРІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ ТА МЕТОДИЧНІ СТРАТЕГІЇ ВИВЧЕННЯ	110
ТРОФІМЧУК В. М. ТИПОЛОГІЯ РОЗВИТКУ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ	113

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ
ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований в 2009 році

Рівне – 2015

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

Збірник наукових праць

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету

Заснований у 2009 р.

Відповідальний редактор збірника: Петрівський Я.Б.
Відповідальний за підготовку збірника до видання: Мороз Л.В.
Технічний редактор: Ковалюк В.В.
Комп'ютерна верстка : Ковалюк В.В., Краля І.В., Ясногурська Л.М.

Підписано до друку 26.11.2015 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 24,02. Обл. вид. арк. 17,39. Наклад 100.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31
Рівненський державний гуманітарний університет.

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі
Рівненського державного гуманітарного університету
33028 м. Рівне, вул. С.Бандери, 12, тел. 26-48-83

А – 43 Актуальні проблеми філології та методики викладання гуманітарних дисциплін: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. — Рівне: РДГУ, 2015. — 120 с.

ISBN 966 — 7281 — 09 — 03.

Збірник наукових праць містить статті з актуальних проблем викладання іноземної мови, філології, теоретико-методологічних, культурологічних, літературознавчих, мовознавчих проблем спілкування.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, працівників навчальних закладів, викладачів та студентів вищих педагогічних навчальних закладів.

УДК: 81'243
ББК 81.2